

REDACȚIA
Arad, strada Aulich Nr. 1
ABONAMENTUL
Anstro-Ungaria:
pe an 20 cor. pe 1/2
pe 10 cor.; pe 1/4 de an
caz.; pe 1 lună 2 cor.
în zilele Duminică pe an
- 4 coroane.
Pentru România și
Balta pe an:
40 franci.
Nu se acceptă
nu se napotlază

ADMINISTRAȚIA:
Arad, strada Aulich Nr. 1
INSERTIUNILE:
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.
Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.
Scrisori nerancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Renta și Congresul.

Prima chestie importantă care s'a așut în desbaterile Congresului național bisericesc a fost *renta școalelor române dela Brașov.*

Cititorii noștri cunosc cele pe-mente. Nu mai insistăm deci asupra lor.

Trebue să ne oprim însă asupra *semnificațiilor etice a chestiunii.*

În contra noastră, a celor dela

"Tribuna Poporului", s'a dus adevărat mai înverșunată campanie, pen-
trăcă am fost singurul ziar, care n'am

aprobat *felul cum se inițiasse rezolvarea chestiei rentei.* Am desaprobat adevărat

pe onorabilul president al Eforiei Școlilor și al Epitropiei bisericii Sf. Nicolae când l'am văzut că

ambliă p'ria București să alarmeze lu-
mea asupra „tradării” ce guvernul

României ar fi săvârșit în această afa-
cere. N'am putut apoi de cât să-l

condamnăm, când l'am văzut că, pen-
tră a mări încă scandalul, pornește

proces în contra statului român, cu
toate că Epitropia bisericii din Bra-

șov-Cetate protesta și indica *singura
calea diplomatică pe care să se rezolve*

stăcerea, ajunsă deja adevărat conflict
între cele două state.

"Gazeta", *"Telegraful"* și îndeosebi

"Tribuna" țineau însă parte d-lui
Voinea. Probabil mai ales pentru că

regretatul Diamandi Manole și dl G.
B. Pop, amici de ai noștri, luaseră

poziție împotriva părintelui Voinea.
Tot așa, astă primăvară, după ce

chestia s'a rezolvat pe cale diploma-
tică și Eforia și-a retras procesul, noi

singuri am avut curajul să declarăm,
că nu e bine cum s'a rezolvat, ci în-
treaga învoială între cele două gu-

verne este o *știrbire adusă autonomiei
bisericii române ortodoxe.*

Avem azi satisfacția să constatăm,
că cel mai înalt areopag al bisericii
române naționale, *NOUË NI-A DAT DREP-*

late!
Ce a zis adevărat dl Cosma în in-
terpelarea sa? Să vedem! A zis:

„Nu pot trece însă nici eu, și cred că
nu poate trece nici reprezentanța bisericii
noastre autonome la ordinea zilei peste

primul caz. Prin care ni-se atacă constitu-
ția noastră bisericească, autonomia noastră,
pentru că dacă am trece peste capul prim,
vor urma și altele și ne vom pomeni, că
autonomia noastră înarticulată în lege și
sanționată de M. Sa este numai pe hârtie”.

Har' congresul întreg a consim-
țit cu cele zise de dl Cosma.

Nouă, când am susținut aceste
idei, „Tribuna” mai ales, ni-a aruncat
în față acuza că suntem „sturdziști”,
ba la începutul campaniei eram acu-
sați că suntem de-opotrivă slugi ne-

mernice și ale lui Sturdza și ale lui
Bánffy.

Dl Cosma, și întreg congresul na-
țional bisericesc, sperăm că nu va fi
bănuț ori acuzat că face jocul unui

partid din România. Astfel, ori-ce Ro-
mân nepreocupat va ști să judece cine
a cuprins bine lucrurile: noi, cari am

recomandat ca afacerea să nu fie dusă
pe piață, ci să fie tratată cu cea mare
grijă, — ori cei, cari dintr'o chestie

atât de gingașă au făcut izvor de veni-
ț și armă de politică militantă.

Românii nepreocupați vor ști ce
să creadă acum despre priceperea,
seriositatea și desinteresarea dlui Dr.

Reșiu, care despre rezolvarea chestiei
rentei, într'o epistolă cu data de
9 Februarie scria următoarele:

„...O soluțiune mai potrivită nu se
pută da chestiei și eu nici nu-mi pot în-
chipui altă mai bună...”

„Capitalul depus, negreșit că e asiga-
rat mult mai bine în casa centrală a statu-
lului decât ori-unde, un lucru recunoscut de
înșuși proprietarul capitalului și de superio-
ritatea sa bisericească...”

Ar rămâne încă să ne rostim asu-
pra răspunsului I. P. S. Sale dlui Mi-
tropolit Meșianu și a observațiilor
dlui Cosma.

Constatăm întâiu de toate că I. P.
S. Sa n'a răspuns decât la unul sin-
gur dintre cele opt puncte ale inter-
pelării. A spus doar' că știe despre

rezolvarea chestiei rentei. Că ce crede
despre felul rezolvării și în ce mod
este dispus să intervină întru a repara

știrbirea ce i-s'a adus autonomiei bise-
ricii române ortodoxe, n'a spus nimic.

A făcut însă o declarație de mare
însemnătate. A zis:

„Causa așa numitei rente a bisericii
Sf. Nicolae din Brașov, în care am fost in-
terpelat din partea d-lui deputat Partenie
Cosma, în stadiul ei actual, încă n'ar fi de
competența congresului, ci a sinodului ar-
chidieceean.

„Cătră acestes Im'i iau voi a mai a-
dăoga, că eu încă n'am primit actul de
complanare dintre cele două guverne, cum
și că după primirea aceluia nu voiu între-
lăsa a-l comunica atât cu consistorul, cât
și cu sinodul nostru archidieceean, ambele
mai deaproape interesate în cauză.

Va să zică a recunoscut, că che-
stia departe de-a se privi ca de-
finitiv rezolvată, va trebui să vină
întăiu în desbaterile Sinodului archidie-
cesan, a consistorului și apoi în acela al
maritului Congres.

Chestia rentei se va mai discuta
deci în sinul Sinodului și consistorului
archidieceean și a Congresului.

Ceea-ce d-l Rațiu (din a cărui
declarație la București cel interesați
faceau capital mare) i s'a părut re-
solvable sublimă, după părerea Con-
gresului este o primejdioasă rezolvare.

Și însuși Mitropolitul ortodox ne pune
în vedere, că discuție în sinul foru-

rilor competente numai d'aci încolo va
putea urma asupra felului rezolvării.

Cât despre necesitatea intervenirii în
chestie a autorităților superioare bise-
ricești române, nici Mitropolitul n'a

negat-o, ci numai chestiul de formă —
n'a primit încă dela guvern însciunare
oficioasă — îl impedia a se rosti cum

și când se crede dator a protesta con-
tra știrbirii ce i s'a adus autonomiei
bisericii sale, și a cere, ca banii să
fie dați în păstrarea autorităților bi-
sericești române, ear nu să fie ad-
ministrați de guvernul maghiar.

Congresul s'a mulțumit și cu acest
răspuns și nimeni n'a căutat să agite
chestia. O probă aceasta despre ma-
tunitatea Congresului și o satisfacție

pentru noi, cari chiar de la început
am zis, că asemenea chestie gravă
trebuie tratată cu discrețiune și mode-
rațiune... Tocmai contrarul dela cele
săvârșite de autorii rezolvării chestiei

rentei.

„Budapesti Hirlap” se ocupă la loc
de frunte de raporturile cu Croația, cu
Fiume, și atinge în general relațiile cu
naționalitățile.

Cu un ton blajin semioficiosul do-
jenezte presa maghiară, că prea se avântă
de găsește mulți „trădători”, în loc să
caute să scoată în evidență, că pretu-
tindenea, cât se întinde stăpânirea co-
roanet Sftului Ștefan, se găseasc mai mulți
prieteni decât vrăjmași ai statului uni-
tar maghiar.

Aceasta, zice „B. H.”, face rea im-
presie în cercurile austriace, cari primesc
impresia slăbiciunii statului maghiar;
ear pe de altă parte înstrăinează sim-
patiile pe cari stăpânirea le are înlăun-
trul țării.

Eppur și (și cu toate astea) „B.
H.” preconizează idealuri ca acesta:
„Fiume este prin situația sa predesti-
nata să fie oraș croat până atunci,
până când în fața forțelor raset maghiare
se va deschide în Fiume o nouă lume...”

Din „ochii dulci” par'că scapără
o tendință spre: Divide et impera!

Situația politică din Austria dă prilegiu
lui „Pesti Napló” să facă următoarele re-
flexiuni:

„Aceiași, cari credeau înainte că au să
consume în câți-va ani Ungaria, și vor ger-
manisa nu numai pe maghiari, ci și pe toate
naționalitățile celelalte le vor germanisa,
acum nu numai că nu sunt în stare de a
îndeplini această procedură, pe o întindere
de jumătate atâta, ci se retrag în defensivă
pe toată linia...”

Pentru compatrioții noștri șovinisti,
atât de observatori, nu ar fi oare instructiv
acest exemplu?

E întotdeauna mai bine să înveți din
pățania altuia!

Congresul național-bisericesc.

Sedința V (18 Octombrie).
Presidiază I. P. S. Sa Mitropolitul Me-
șianu, secretar Russu Șirianu.

După ce se verifică procesul verbal al
ședinței precedente și se acordă concediu,
pe întreaga sesiune, d-lui dr. G. Cosma, se
intră în ordinea de zi.

Comisia organizătoare.

Referentul P. Cosma după ce printr'o
cuvântare de introducere face cunoscut cum
dela Șaguna încoaci Congresul s'a ocupat
adesea de chestia înființării de *novi episco-
pats române*, citește raportul consistorului
mitropolitan, care propune ca *nounile epi-
scopate să se înființeze în Cluj, Oradia și
Timișoara.*

Intru-cât nu s'ar puté înființa episco-
pate, să se constituie cel puțin consistor la
Cluj și Timișoara.

Comisia propune:

Congresul decide înființarea a trei
eparchii noue pe teritoriul metropoliei, și
anume: una cu reședința în Timișoara,
alta cu reședința în Orade și a treia cu
reședința în Cluj.

În acest scop însărcinează pe con-
sistoriul metropolitan, ca să elaboreze un
plan exact și detaliat asupra modului și
tuturor condițiilor de realizare practică
a celor eparchii, arătându-ne mijloacele
și garanțiile de înființare și susținere a
lor, și să-l subștearnă proximului con-
gres.

Mihail Cirlea arată, că înființarea de
eparchii ar reclama o schimbare mare în
organismul nostru bisericesc. Între împregiu-
rări favorabile înmulțirea eparchiilor și chiar
a consistoriilor ar fi un mare bine, ar însemna
crearea de foculare culturale noue. D'ar
biue să ne însemnăm, că în fructea eparchii-
lor ajung și oameni cari nu intrunesc sim-
patia obștei și ne putem îngreuna și poziția
proprie. Propunne amânarea chestiei pe alte
timpuri oportune.

V. Babeș. E convins, că putem decide
în merit fără modificarea statutului. Legisla-
țiunea statului nu se amestecă în organisa-
rea internă a unei biserici. Avem exemple
de aceasta.

Ca unul, care de mult se ocupă cu
istoria e competent a accentua, că din sinul
bisericii au purces totdeauna tendențele de
organizare.

Noi, biserica, avem să ne îngrijim de
crearea instituțiilor pentru progresul ge-
neral. Consistoriul din Arad s'a urzit prin
congresul dela Timișoara dela 1791, prin un
memoriu de gravamine dela bisericii orto-
doxe din țeară. — La 1795 a și fost înfiin-
țat. Noi putem și azi să înființăm, mai ales
dacă nu vom cere bani dela stat. Dar statul
are mare interes e chiar să ne ajute, căci
numai noi, biserica, îl putem face serviciul
de creștere morală a cetățenilor. La despăr-
țirea de Sêrbți ni-au șilpromis, atât Forgács,
cât și Schmerling ajutoare bănești, numai să
ne organizăm. Nicșiri nu-s așa mari în
toată lumea eparchiile, ca la noi. Toate
șapte eparchiile sêrbești nu-s cât archidie-
cesa noastră. Diecesa dela Buda are 13,000
de credincioși în 11 comitate. În România
sunt mărișoase eparchiile, dar acolo nici pe
departe nu au episcopii acel lucru, ca la noi

În acest scop însărcinează pe con-
sistoriul metropolitan, ca să elaboreze un
plan exact și detaliat asupra modului și
tuturor condițiilor de realizare practică
a celor eparchii, arătându-ne mijloacele
și garanțiile de înființare și susținere a
lor, și să-l subștearnă proximului con-
gres.

Mihail Cirlea arată, că înființarea de
eparchii ar reclama o schimbare mare în
organismul nostru bisericesc. Între împregiu-
rări favorabile înmulțirea eparchiilor și chiar
a consistoriilor ar fi un mare bine, ar însemna
crearea de foculare culturale noue. D'ar
biue să ne însemnăm, că în fructea eparchii-
lor ajung și oameni cari nu intrunesc sim-
patia obștei și ne putem îngreuna și poziția
proprie. Propunne amânarea chestiei pe alte
timpuri oportune.

V. Babeș. E convins, că putem decide
în merit fără modificarea statutului. Legisla-
țiunea statului nu se amestecă în organisa-
rea internă a unei biserici. Avem exemple
de aceasta.

Ca unul, care de mult se ocupă cu
istoria e competent a accentua, că din sinul
bisericii au purces totdeauna tendențele de
organizare.

Noi, biserica, avem să ne îngrijim de
crearea instituțiilor pentru progresul ge-
neral. Consistoriul din Arad s'a urzit prin
congresul dela Timișoara dela 1791, prin un
memoriu de gravamine dela bisericii orto-
doxe din țeară. — La 1795 a și fost înfiin-
țat. Noi putem și azi să înființăm, mai ales
dacă nu vom cere bani dela stat. Dar statul
are mare interes e chiar să ne ajute, căci
numai noi, biserica, îl putem face serviciul
de creștere morală a cetățenilor. La despăr-
țirea de Sêrbți ni-au șilpromis, atât Forgács,
cât și Schmerling ajutoare bănești, numai să
ne organizăm. Nicșiri nu-s așa mari în
toată lumea eparchiile, ca la noi. Toate
șapte eparchiile sêrbești nu-s cât archidie-
cesa noastră. Diecesa dela Buda are 13,000
de credincioși în 11 comitate. În România
sunt mărișoase eparchiile, dar acolo nici pe
departe nu au episcopii acel lucru, ca la noi

Noi, biserica, avem să ne îngrijim de
crearea instituțiilor pentru progresul ge-
neral. Consistoriul din Arad s'a urzit prin
congresul dela Timișoara dela 1791, prin un
memoriu de gravamine dela bisericii orto-
doxe din țeară. — La 1795 a și fost înfiin-
țat. Noi putem și azi să înființăm, mai ales
dacă nu vom cere bani dela stat. Dar statul
are mare interes e chiar să ne ajute, căci
numai noi, biserica, îl putem face serviciul
de creștere morală a cetățenilor. La despăr-
țirea de Sêrbți ni-au șilpromis, atât Forgács,
cât și Schmerling ajutoare bănești, numai să
ne organizăm. Nicșiri nu-s așa mari în
toată lumea eparchiile, ca la noi. Toate
șapte eparchiile sêrbești nu-s cât archidie-
cesa noastră. Diecesa dela Buda are 13,000
de credincioși în 11 comitate. În România
sunt mărișoase eparchiile, dar acolo nici pe
departe nu au episcopii acel lucru, ca la noi

În acest scop însărcinează pe con-
sistoriul metropolitan, ca să elaboreze un
plan exact și detaliat asupra modului și
tuturor condițiilor de realizare practică
a celor eparchii, arătându-ne mijloacele
și garanțiile de înființare și susținere a
lor, și să-l subștearnă proximului con-
gres.

Mihail Cirlea arată, că înființarea de
eparchii ar reclama o schimbare mare în
organismul nostru bisericesc. Între împregiu-
rări favorabile înmulțirea eparchiilor și chiar
a consistoriilor ar fi un mare bine, ar însemna
crearea de foculare culturale noue. D'ar
biue să ne însemnăm, că în fructea eparchii-
lor ajung și oameni cari nu intrunesc sim-
patia obștei și ne putem îngreuna și poziția
proprie. Propunne amânarea chestiei pe alte
timpuri oportune.

V. Babeș. E convins, că putem decide
în merit fără modificarea statutului. Legisla-
țiunea statului nu se amestecă în organisa-
rea internă a unei biserici. Avem exemple
de aceasta.

Ca unul, care de mult se ocupă cu
istoria e competent a accentua, că din sinul
bisericii au purces totdeauna tendențele de
organizare.

Noi, biserica, avem să ne îngrijim de
crearea instituțiilor pentru progresul ge-
neral. Consistoriul din Arad s'a urzit prin
congresul dela Timișoara dela 1791, prin un
memoriu de gravamine dela bisericii orto-
doxe din țeară. — La 1795 a și fost înfiin-
țat. Noi putem și azi să înființăm, mai ales
dacă nu vom cere bani dela stat. Dar statul
are mare interes e chiar să ne ajute, căci
numai noi, biserica, îl putem face serviciul
de creștere morală a cetățenilor. La despăr-
țirea de Sêrbți ni-au șilpromis, atât Forgács,
cât și Schmerling ajutoare bănești, numai să
ne organizăm. Nicșiri nu-s așa mari în
toată lumea eparchiile, ca la noi. Toate
șapte eparchiile sêrbești nu-s cât archidie-
cesa noastră. Diecesa dela Buda are 13,000
de credincioși în 11 comitate. În România
sunt mărișoase eparchiile, dar acolo nici pe
departe nu au episcopii acel lucru, ca la noi

și au și archierei titulari ajutători. Imprejurarile sunt grele și ne trebuie general, pe care îl putem câștiga. Șaguna în testamentul său de aceea a lăsat fondul nouelor eparchii, ca să le înființăm. Având bazele, trebuie să continuăm edificiul. Mijloacele vor veni. Arhidieceza se susținea în un timp cu 4000 fl. bani rei, și eată cum ne-am dezvoltat. Virtuțile înaltă biserica, nu numai banii. Prin bani s'au prăbușit odinioară cele mai tari instituțiuni. Să nu ne legăm absolut numai de materie. Noi trebuie și putem face episcopii noi și nu-l lipsă să schimbăm statutul organic. Lășăm numărul deputațiilor congrsuale tot 90. De la valoarea oamenilor atârnă corporațiunea, nu de la numărul lor. Consistoriile sunt organe administrative și după ce le-am făcut, le notificăm în toate părțile, ca și înființarea unui protopopiat. Și apoi poporul pretinde aceasta și dorința lui trebuie implinită, ca să nu rămânem fără el, negliindu-l, căci fără el n'avem nici o valoare. Oamenii să fim și putem totul exopera, căci e în interesul nostru și al statului. So lidari să fim. Deci să decretăm înființarea și să începem lucrul pe toată linia. Prin luptă vom progressa, ne vom întări. Propune acceptarea propunerii consistoriului metropolitan, căci asupra necesității nu încapă nici o îndoială. Chiar și numai eventuale consistorii pot face mult. Consistoriul din Oradea-mare a susținut spiritul românesc al Bihariei, chiar când era sub episcopia catolică, străină. Să vrem și vom pute. Spirit, avânt să avem, mijloacele vor încurge.

Budințan accentuează imensa importanță a afacerii. Motivarea unui ente-vorbitor schimbă firul istoric al afacerii și duce ad acta întreagă chestiunea, care a preocupat dela Marele Andrei pe toți oamenii noștri de valoare, constatând aceia necesitatea dezvoltării noastre. E de părerea că nimic n'avem să schimbăm. Abandonând afacerea decretării de înființare a eparchiilor am desavua pe toți bărbații noștri, cari au întemeiat metropoliia. Cere să nu ne abatem dela ideea eparchiilor noi.

Ovalerul Pușcariu: Șaguna a făcut fortăreața statutului, dar tot el a pus și baza înființării eparchiilor noi; deci el ni-a dat să înțelegem, că putem face eparchii noi fără prăbușirea fortăreței. Să facem la timp oportun ce vrem toți, dar să dăm înainte, să nu stăm cu mâna în stn, să mergem înainte cu chestia și să pregătim totul, ca eventuale împejurări favorabile să ne aștepte și să ne realizeze ideea.

Dr. Farcaș cere, ca a III eparchie să nu fie la Cluj, ci cu reședința în Dej. Motivează propunerea cu împejurarea, că Dejul e centrul protopopiatelor, din cari se con-

templează înființarea eparchiei noi pe teritoriul archidiecezei. Acolo suntem mai expuși. Afară de aceea la 6-7 km. de Dej, la Vad, a mai fost episcopie în timpurile antice. Nu-l lipsă să centralisăm și noi ale noastre instituțiuni acolo, căci noi purcedem din motive morale; să lucrăm în favorul poporului, care are lipsă de un centru ortodox în acele părți.

Almășan apără ideea de-a fi Clujul centrul eparchiei, căci acela e un centru de cultură, în jurul căruia se grupează și alte confesiuni și de la un astfel de centru putem și noi profita mult, fără să pierdem din interesele confesionale.

Dr. Oncu scoate la iveală, că pentru înființarea de consistorii noi este indispensabilă aprobarea mai înaltă.

Referentul Cosma combate pe dl Cirloa, arătând, că eventuala înființare n'are să fie azi, deci n'are să se teamă de ceea ce e accentuat. §. 142 din statut cuprinde și consistoriul din Oradea, și astfel și cele înființându-vor trebui înarticate. Cu privire la reședință, zice că acelea se pot asigura ulterior.

Mitropolitul arată, că multe chestiuni importante, dezbătute în congres, s'au finalizat, numai înființarea episcopioilor noi e și azi actuală, neisprăvită. Dovadă, că e grea. Cu toate acestea nu-l permis s'o îngropăm, ci trebuie să facem un pas înainte, fără a avea temere de nesucces. Pe câtă vreme vom avea ținuta corectă de până acum să sperăm și să fim convinși, că vom avea și spriginul celor competenți, cari vor vedea, că dezvoltarea noastră e în interesul nu numai al bisericii, ci și al țării.

Trecând la votare, deputatul Cirloa își retrage propunerea și Congresul primește propunerea comisiei.

Aceeași comisiune prin referentul Dr. N. Oncu referență asupra proiectului pentru un nou regulament de procedură judecătorească în cause matrimoniale, necesitate prin legile politice-bisericăști. — Propune primirea Regulamentului și aplicarea provisorie a lui cu revocarea regulamentului vechiu din 1878.

I. Preda afirmă, că regulamentul proiectat îngreunează desfacerea căsătoriei, nu o ușurează, întru cât leagă modul de motivarea desfacerei de multe forme anticuate. Propune remiterea lui la congres spre a se compune un alt proiect mai sumar și mai scurt.

Deputatul N. Cristea se alătură la propunerea lui Preda, și cere să se steargă speșele și ori-ce taxe.

Archimandritul Dr. Pușcariu apără proiectul, arătând că biserica la cas de

lipsă trebuie să se estindă la adunarea de dovezi și în mod independent de faptele forului civil. Biserica trebuie să fie condusă și de motive canonice, căci pot fi casari, că motivele forurilor civile nu-s acceptabile de biserica.

Ignatie I. Pap arată că proiectul nou este în mare parte o copie a celui vechiu, cu oarecari omisiuni e compus după procedura sumară. Dacă n'o fi perfect proiectul, totuși e recomandată aplicarea lui, căci azi obvin casarii multe de divorț și avem necesitate a sta pe baze regulamentate, ca să știe orienta și părțile și forul judecătorec; ear la 5-6 ani se pot face schimbările necesare, reclamate de experiențele făcute.

Pavel Rotariu nu vede rezolvită între-barea timbrării actelor dela proces și susține și taxele forurilor bisericăști; arată, că congresul n'a grăbit odată cu ștergerea nemotivată a taxelor dela cununii, deci să nu mai cadă din nou în asemeșa greșeli.

S. Damian spune, că nu poate congresul elibera actele procesuale de apesele pentru timbre, ci pentru aceasta trebuie să se ceară scutire dela ministrul de finanțe, deci §. 54 nu poate fi votat.

Contra-propunătorul Preda indică, că avem regulament vechiu și acela rămâne în vigoare până se va face un proiect bun. Mai bine să se primească mai târziu ceva bun, decât acuma ceva rău.

Referentul Dr. Oncu susține propunerea comisiei. Timbre nu se cer, căci aceste procese privesc numai viața internă a bisericii noastre, care nu cere timbre nici în alte afaceri.

Trecând la votare, contrapropunerile cad și se primește proiectul, aplicându-se în mod provisor.

Din România.

Inchiderea parlamentului.

Parlamentul României convocat în sesiune extra ordinare, pentru a discuta și hotărî mijloacele spre a contribui la remedierea crizei, terminându și agendele, a fost închis.

Mijloacele urgente propuse de guvern și votate de cameră și senat au fost: arendarea monopolului hârtiei de țigară; darea în antrepriză a salinelor Oculele-Mari și Doftana; taxa asupra țuicel; și câteva chestiuni mărunte atingătoare de interese ale diferitelor comune.

Chestiunile mari nu s'au adus în discuția parlamentului, cum este chestiunea

conflictului româno-bulgar și a reintegrării Ovreilor; acestea se vor discuta în sesiunea ordinară, care se deschide în luna următoare.

Atitudinea demnă a opoziției a dat un frumos exemplu, vrednic de imitat. De partea opoziției discuția a fost susținută de un puternic aparat de fostul ministru de finanțe, dl Paladi.

Eată și mesajul de închidere a sesiunii, citit Sâmbătă în Camera de dl Olănescu, ministru de interne:

Domnilor deputați,

Corpurile legislative, de și întrunite într'un timp înaintat al anului, pe de muncă câmpului chema pe cel mai mare dintre domniile voastre, au terminat lucrurile pentru cari au fost convocate.

Sacrificând binele public interesul domniilor voastre, ați contribuit la îmbunătățirea situației noastre financiare.

Mă simt dar fericit a vă exprima următoarele mele.

Domnilor deputați,

În virtutea art. 95 din Constituție. Eu declar închisă sesiunea extraordinară a Corpurilor legislative.

CAROL.

Conferența la Viena pentru Macedonia și Albania.

României June "i-se scrie din Viena.

Articolele României June în cari accentuează necesitatea unei înțelegeri între Români, Albanezi și Greci în Chestia alba-no-macedoneană, au fost reproduse de ziarul „Ostdeutsche Rundschau” de aici.

Ziarul german adăogase, că partidul național german din Austria ar trebui să facă mijlocați între aceste națiuni. Caracterul discuției a fost și de siarele dela Berlin „Alldeutsche Blätter”.

În urmă s'a ținut aici la Viena conferința între mai mulți oameni politici și s'a hotărât a se convoca la Viena o conferință în acest scop. Întruirea va fi convocată de un distins profesor universitar aici. E vorba să se inviteți delegați ai tuturor naționalităților din Macedonia și Albania.

De asemenea au să fie invitate și verbele marilor puteri și ale Turciei, Greciei și Greciei precum și Patriarhul Ecumenic a trimite delegați.

De asemenea vor participa și reprezentanții tuturor națiunilor, cari au scris desigur chestia orientală în spirit antislav.

„Principiul suprem al dezbaterilor va fi: recunoașterea principală a integrității Turciei.

Apoi:

1. Înălțarea propagandei anarchice teroriste a Bulgarilor și panslaviștilor.
  2. Organizarea administrației bisericești și a celei școlare după naționalități.
- Aici se așteaptă lansarea convocării în curând.”

Pictură din iubire.

De Alfred de Musset

Traducere de I. C. Massim.

(Continuare.)

VI.

Trecură 15 zile, fără-ca Beatrice să vorbească de proiectul pe care-l făcuse. La drept vorbind, ea îl cam uitase.

Încă un lucru scusa pe Beatrice. Timp de 15 zile Pippo nu jucase cărți și nu se dusese la contesa Orsini. Era un început de înțelepciune, cel puțin. Beatrice știe așa, și nu știu dacă avea sau nu dreptate. Pippo petrecea o jumătate din zi la amanta sa, și cealaltă jumătate bând vin de Samos într'o cărciumă a lui Lido. Amicii săi nu-l mai vedeau; el își lășase toate obiceiurile și nu se simțea nici de timp, nici de oră, nici de acțiunile sale.

Pentru-ca să mă servesc de un cuvânt întrebuițat de toată lumea, Pippo și Beatrice erau făcuți unul pentru altul, și pentru-ca să se convingă de acest lucru, trebuia mai mult de o lună. O lună deci trecu

fără să fie vorba de iubire, de muzică și plimbări. Femeilor nobile le plac mai mult o partidă de plăcere într'un birt decât un prânz într'o sufragerie luxoasă. Beatrice era de aceeași părere, și prefera să mănânce un pește împreună cu Pippo la Quinto-Valle, decât să prânzească la Dogele.

Peste o lună, Beatrice venind la Pippo îl găsi mai vesel decât de obicei. El măncașe și se plimba prin oaze cântând; soarele strălucia și făcea să lucească un vas plin cu sechini. Pippo jucase cărți în ajun, și câștigase 1500 de piastre dela Vespasiano. Dia această sumă el cumpărase un evantaliu chinezesc, mânuși parfumate și un lanț de aur, le pusese pe toate într'o cutie de cedru lucristat cu sidex, și le oferî Beatricel.

Ea acceptă cu bucurie cadoul; dar când află că a fost cumpărat cu bani câștigați la joc de cărți, nu mai vol să-l primească. În loc să se veselească, ea căzu pe gânduri. Poate că se gândia, că Pippo n'o mai iubeste așa de mult, deoarece-ce se întorsese la vechile obiceiuri. Ori-cum, ea văzu că a sosit momentul să vorbească și să-l facă să renunțe la prăpăstia în care se pregătia să recadă.

Nu era ușor. Ea recunoștea foarte bine caracterul lui Pippo. El era, în adevăr,

foarte schimbăcios în lucrurile obișnuite ale vieții; dar nu-l plăcea să fie stăpănit în lucrurile mai importante; căci, îndată-ce cineva voia să-l stăpânească, el îl lășsa să vorbească, și făcea ce voia. Pentru-ca să-și ajungă la scop, Beatrice întrebuiță un șiretlic și îl rugă să-i facă portretul ei.

El consimți numai decât; a doua zi chiar cumpără o bucată de pânză spre a se pune la lucru. Beatrice veni și a doua zi, acoperită cu o rochie neagră, pe care o scoase când Pippo începă să lucreze, apărând într'un costum asemănător cu acela, cu care Bordone a îmbrăcat pe Venus încoronată.

Venus a lui Bordone era portretul unei nobile Venețiene; și acest pictor, școlar al Titianului, se bucura de o bună reputație în Italia. Dar Beatrice, care cunoștea modelul tabloului, știa că ea e mai frumoasă. Ea voia să arate lui Pippo, că el poate să iubească pe Bordone. Pe sângele Dianel strigă Pippo, când văzu pe Beatrice, Venus încoronată nu e decât o vînzătoare de stridii, transformată în zeiță; dar eată mama iubirei și amanta zeului rășboaielor!

E ușor de înțeles, că prima grijă a lui Pippo, când văzu un astfel de model, nu fu începerea picturii. Beatrice se temea să nu

fie prea frumoasă și să nu reușească în proiectele sale. Totuși portretul fu început, era schițat de o mână care tremura, Pippo lășsa să-i căză pensula, Beatrice o luă, și dându-i-o, îi zise: „Într'o zi îl căzu tabloul tău pensula din mână; Carol-Quinto o luă și o dete: „Vreau să fac ca Cesar, deși eu sunt împărăteasă”.

Pippo avuzese pentru tatăl său o admirare fără margina, și nu vorbea de decât cu respect. Acest suvenir făcu impresie asupra lui. „Titianul, zise el, merită să fie servit de Cesar”.

Beatrice plecă capul în jos și plină atât de mișcată, că Pippo o întrebă la ce gândește.

„Mă gândesc la un lucru, răspunse Carol Quinto a murit acum, și fiul său e rege al Spaniei. Ce s'ar zice de Filip dacă, în loc să poarte sabia tatălui său, să lășsa-o să se ruginească?”

(Va urma).

Din istoricul Comitetului suprem din Sofia și a celor-lalte comitete bulgărești.

Dintr'un avânt patriotic și o aspirație națională, se nascuă, cu mult înainte de 1866, în Bulgaria, o mulțime de asociațiuni populare, răspândite mai prin toate orașele acestui stat. La început, aceste asociațiuni n'aveau nimic de alarmant, mai târziu, însă, când un războiu feroce deschise poporului noi căi pentru aspirațiunile sale, aceste asociațiuni se transformară în comitete revoluționare și inscrieră, în programul lor, desrobirea Bulgarilor macedoneni, de sub jugul turcesc, prin ajutorul revoluției.

După noua organizare, Sofia deveni sediul comitetului central revoluționar și s'arhotenă comitet, comitetul suprem, de unde trebuia să porceadă ordinea de organizare și executare. Scopul comitetului executiv din Sofia, — după aceea ce rezultă din instrucția noastră, — este să se ombrace toți spionii și trădătorii intereselor revoluției macedonene, precum și toți aceia cari se vor dovedi că vor să pună piedică acestei revoluțiuni.

Se va vedea mai la vale, cum această instituție care admitea între mijloacele sale crimea, a mers tot mai jos pe panta degradării și a culpabilității. Dacă comitetele revoluționare din Sofia și-ar fi mărginit acțiunile pe teritoriul statului lor, — ori-cât de condamnabilă ar fi această crimă, justiția română nu avea a se ocupa. Partea însă, din membrii celor două comitete, cel din Sofia și cel din Rusciuc, în frunte cu președintele comitetului revoluționar suprem, Boris Sarafoff, au cutezat să ordoneze și să sălăscăieze crime pe teritoriul român, trimițând asasinii în București și creându-le aici, în Capitala României, un focar revoluționar din celea mai periculoase. Acest lucru fiind bine stabilit în cursul instrucției, sunt nevoite a schița în treacăt organizarea acestor comitete din cari fac arte agentii provocatori ai crimelor comise pe pământul țării noastre.

În anul 1899, luna Maiu, fu ales ca președinte al supremului comitet, Boris Sarafoff, locotenent în retragere, om de o fire îndrăgneață, plin de ambiție și lipsit de scrupule. De la alegerea sa, comitetul suprem intră într'o fază de acțiuni tot mai violente și mai imorale. Sarafoff se alegea în comitet cu aureola de erou, căci numele lui devenise foarte popular în Bulgaria, în urma luptelor ce el susținuse cu Turcii în Macedonia, cu prilejul revoluției din anul 1895, când scăpase ca prin minune de o mulțime de pericole și de o condamnare la moarte. El s'a înconjurat de creaturi de ale sale, niște foști militari, cari, ca și el, cred orbește în criminala maximă: Scopul acestor mijloacele. Aceștia sunt: Davidoff, vice-președinte; G. Petroff, casier, și V. Covaceff, secretar al comitetului și redactor al ziarului revoluționar „Reforma”. Din comitetul executiv mai făceau parte la acea epocă: colonelul în retragere Jelesowski, locotenent în retragere Ivanciu Stoianoff, locotenentul Busunoff din Sliven, locotenentul Zografoff, căpitanul Matroff din Sliven, căpitanul adjutant Popoff din Rusciuc, locotenentul de cavalerie din Sofia Garafoff, căpitanul Protoproff din regimentul 11 infanterie din Rusciuc, Ptomister Notovici, comandant de cavalerie în Lom-Palanca, și alții.

În Sofia, președinte de onoare al comitetului este generalul Nicolaeff, adjutanțul principelui domnitor.

Din desfășurarea acestui istoric se va vedea, cum Sarafoff și comitetul suprem ordonă crime îndrăznește, bine ascunse după așa zisa „sfânta cauză” și organizează spargeri și hoții, întocmii cum fac bandele celor mai vulgari răufăcători, pentru a umple casa comitetului revoluționar și a putre să și atingă mai curând un ideal de mai înainte pângărit.

La București, Boris Sarafoff înființează un comitet compus din Al. Poparoff, N. Bogdanoff, și Hagiu, consilierii, înăncu și la toți jurământul, conform uzului, în seara de 10 Decembrie 1899, în hotelul Unirea din București.

Jurământul a fost prestat pe o icoană, un revolver și un pumnal, după următoarea formulă:

„Jur în numele onoarei mele și înăncu înăncu Dumnezeu, că voi servi cauza macedonească cinstit și credincios și voi executa ordinul Supremului Comitet Macedonean, fără nici o contrațiere.

„Sărutând această armă răcoroasă a marelui Dumnezeu, dau drept făcăruia, care ar observa că mișlește trădez poporul meu, ori nu execut ordinul Supremului Comitet Macedonean, cu această sfântă cauză, să spargă craniul meu, ori să străpungă pieptul meu.

„Fie ca bine-cuvântarea lui Dumnezeu să pecetluiască acest jurământ al meu. Amin.”

Compunând comitetul din București dintr'un president cult și inteligent cum era Trifanoff, și din consilieri ca Bosniacoff, Poparoff și Bogdanoff, cari nu erau decât niște oameni ordinați și fără căpștăiu, Boris Sarafoff făcea, într'adevăr, o lovitură de maestru; el unia abilitatea cu devotamentul și putea în liniște să dea fiecăruia rolul ce i-se cuvenia. Lui Trifonoff, tiner, de 19 ani, pasionat de a și câștiga o reputație, și capabil de a și-o câștiga, îi dădea sarcina cea mai seducătoare: el trebuia să ție discursuri, să facă apel la sentimentele umane ale emigrațiilor Macedonene în România, să adune cotizații pentru cumpărarea de arme și să facă cât mai mulți prozeliti, cari să jure că vor pleca în primăvara anului 1900 în Turcia, unde comitetul revoluționar trebuia să aprindă revoluția în orașele Ohrida și Prilep, vilaetul Bitoliei.

Celor-lalți membri consilieri, Sarafoff le dă o însărcinare cu totul diferită: de bani, însă chiar sume pentru cumpărarea de chel false. (Vezi interogatoriul lui N. Bogdanoff declarația și memoriul lui Trifonoff, precum și scrisoarea lui Sarafoff cu data de 15 Ienuarie 1900, aflată la dosar). „Ap. Naț.”

Noutăți

Arat 23 Octomvrie n. 1900.

† Alexandrina Schmid născută Cuntan. Cuprinsă de cea mai simțită durere, vestim pe această cale P. T. onoratiului public: că fiica respective sora noastră mult iubită Alexandrina Schmid născută Cuntan, în urma unui morb grav și îndelungat în anul al 28-lea al etății și al 4-lea al fericitei ei căsătorii, împărțită cu sfânta cuminecătura, la 8/21 Oct. a. c. a adormit în Domnul înconjurată de: reconșolabilul ei soț, de micul ei copil Demetriu Antoniu, și Alexandrina Lavinia, de iubita ei soră Elena Cuntan și de rudeniile ei aflatoare în Berlin.

Odihnă vecinică sufletului ei curat și bine-cuvântată fie amintirea ei!

Jalnică familie.

Sibiu, 8/21 Oct. 1900.

Distincțiune. Sfântia sa Părintele Simeon Popescu este numit profesor la Seminarul pedagogic universitar din București. Părintele protopresbiter, unul din cei mai distinși scriitori în literatura noastră bisericească, a fost decorat de M. S. Regele Carol cu ordinul „Răsplata Mucel”.

Intre scrierile acestuia vrednic reprezentant al bisericii cităm: Geneza Evangeliilor, Primatul papal, Metodica specială a studiului religiunii, Povățuitor la credarea studiului religiei, Morala creștină, Explicarea evangeliilor, etc.

Constituirea secțiilor Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român s'a făcut în Sibiu, Dumineca trecută, în sala festivă a școlii civile de fete a Asociațiunii. Prezenți au fost aproape toți cei aleși de adunarea generală dela Băile Herculane, între cari șese membri ai Academiei Române, având între sine pe octogenarul Florian Porcius, venit dela Rodna-veche, granița Bucovinei, spre a lua parte la acest act important al vieții noastre culturale. Președintele Asociațiunii, dl I. M. Moldovan, a deschis ședința la orele 5 după amiază, prin o cuvântare scurtă, la care a răspuns dl Iosif Vulcan, accentuând însemnătatea momentului pentru progresul Asociațiunii și al culturii noastre în general și promițând tot concursul din partea membrilor aleși. S'a constatat apoi, că din cei aleși d'nl Dr. D. P. Barcianu, Dimitrie Comșa și Grigorie Maior s'au primit alegerea; ear' dl Iosif Balan, care a primit, nu s'a prezentat. De demisioni s'a luat act și locurile vacante se vor separa prin alegeri noi. După aceste, secțiunile s'au constituit astfel: secțiunea literară, președinte Dr. At. M. Marinescu, vice-președinte Iosif Vulcan, referent Dr. Iosif Blaga, cu sediul Brașov; secțiunea istorică: președinte Vincențiu Babeș, vice-președinte Iosif Sterca Șului, referent Vasile Gollig, cu sediul Sibiu; secțiunea științelor: președinte Fl. Porcius, vice-președinte Dr. G. Vuia, referent Ars. Vlaicu, cu sediul Rodna-veche; secțiunea școlară: președinte Dr. Vas. Hossu, vice președinte Grigore Pletoș, referent Dr. I. Stroica, cu sediul Blaj;

secțiunea economică, președinte Parteniu Cosma (vice-președinte se va alege mai târziu, fiind un loc vacant), referent Dr. Ioan Mihai, cu sediul Sibiu. Discutându-se apoi chestiunea publicării organului literar al Asociațiunii, s'a primit propunerea dlui Virgil Onișiu, ca secțiunea literară să fie însărcinată cu prezentarea unui proiect despre modalitățile de editare a organului Asociațiunii și proiectul să se prezinte în proxima ședință plenară a secțiilor; ear' până atunci organul Asociațiunii s'a continuat a apăre în forma sa actuală. Prim-secretarul Dr. Cornel Diaconovich s'a însărcinat a face un regulament pentru debaterile interne ale ședințelor plenary.

Recunoștință. Sub titlul: „Un nou monument în cimiteriu din Cebea”, „Bunul Econom” scrie: De la 21 Septemvrie începând, istoricul cimiteriu al bisericii din Cebea (în Zărând) are o nouă podoabă: o cruce de marmură, înaltă de 1.85 metri și având gravată pe ea o inimă sângerândă, ținută de doi îngeri, ear' sub ea inscripția: „Această cruce a ridicat-o reprezentanța gimnasiului întru eterna pomenire a fericitului Zacharia Francisc Werner, röp. la 17/29 Aprilie 1897, care întreaga sa avere a închinat o gimnasiului român gr.-or. din Brad”. Crucea și mormântul sunt îngrădite cu grilaj de fer, așezat pe piatră cioplită. Cu ocazia sfințirii monumentului, protopresbiterul V. Damian într'un panegiric avântat, laudând meritele și iubirea de neam a țăranului Werner, care întreaga sa avere de vr'o 8000 cor., a testat-o institutului menit a lucra pentru luminarea fiilor poporului român, îl prezintă drept pildă vrednică de urmat și vrednic a fi pus în rândul fericitelor zărâdeni din 1861—1868. Intemectorii gimnasiului. Cântările liturgice și funebrale au fost cântate de corul elevelor gimnasului din Brad și de corul plugarilor din Rața.

În contra colorilor ungurești. O foaie ungurească povestește următoarea întâmplare: Zilele trecute locotenentul sanitar Flores a văzut în spitalul garnisoanei Nr. 17 din Budapesta pe voluntarul Ludan că avea chipul captivat cu colorile naționale: roșu-alb-verde. Locotenentul a oprit în loc pe voluntar, și-a spintecat căptușeala tricoloră din chipu și a declarat, că astfel de căptușeală nu-i permis să poarte; ori-ce căptușeală de altă culoare poate să poarte, dar' una ca asta el n'o poate suferi.” De l'adevărata povestea, apoi ea e supărătoare, ce-i drept, dar nu strică așa căte un bobârnac nici pentru șoviniiștii îngâmfați.

Balonul contelui Zeppelin. Din Friedrichshafen se depeșează, că contele Zeppelin a făcut zilele acestea și a treia probă cu balonul său. Despre rezultat se anunță următoarele: A treia urcare a balonului, în care se găsiu contele Zeppelin, locotenentul Vaugh și savantul călător Eugen Wolf, s'a început în timp ploios, dar liniștit, fiind numai puțin vânt. Balonul s'a urcat la înălțimea de 250 metri și la depărtare ca de vr'un chilometru de la uscat a început a se învărți în diferite direcții, în sus și în jos, parcurgându-și calea cu cel mai bun succes. După-ce s'a îndreptat spre țercul șviteran și s'a urcat la o înălțime de 400 metri, balonul s'a întors înapoi cu căți-va metri în apropiere de clădirea Menzell, unde apoi s'a coborât încet de asupra apei și la orele 5 și 25 minute a ajuns norocos la locul de unde a plecat. Experimentul a fost primit de la început până la sfârșit și de părechea regală, care se afla pe un vapor din apropiere.

Soldat executat. Se telegrafează din Theresienstadt (Austria), că ert dimineață a fost executat în curtea casarmei de acolo soldatul Kolan din regimentul 91, deoarece, voind să impuște pe caporalul său el a împușcat pe un camarad și pe altul îl ră-nise grav.

Krüger în Europa. Cu data de 22 Octomvrie se depeșează din Bruxella, că seopul turneului ce bōtrânu Krüger îl va face prin capitalele europene este deja definitiv statoric. Vrea adecă să ceară în per-soană intervenția puterilor în favorul Burilor. Bōtrânu Krüger nu mai dorește azi independența Burilor, decât numai autonomia statelor bure sub suzeranitate engleză.

BIBLIOGRAFIE

Metoda Ipsor: Curs de limba franceză, pentru cl. I și II, 2 volume, București 1900.

Este o inovație în învățământul limbilor, modul cum această carte didactică este

intocmită. Rupe ca trecutul greoiu, cu metoda așa zisă clasică, ce îngreună mîntea copiilor cu învățarea regulilor și gramaticii în detrimentul înțelegerii și traducerii textelor și a practicei vorbirii.

Dar dacă această metodă, intuitivă în învățarea limbii franceze are să dea mai ușor roade, căci e basată mai mult pe exerciții și practică, depinde în înăncu înăncu dela destoinicia și riva profesorului.

Se ușurează munca elevului, dar se îngreunează a profesorului. Aceasta însă cu dreptate se face, căci așa și trebuie să fie.

Marg. Miller-Verghi. Manual pentru învățământul limbii franceze. Culegere de bucăți din clasicii francezi. Pentru usul claselor superioare de licee și externate. București 1900, 1 vol.

Ca de obicei în asemenea manuale găsim bucăți alese din marii scriitori, cari în literatura franceză nu sunt puțin. Începând cu poveștile Fenelon, trecând la mărșul Bossuet, la asprul judecștor și totodată mult amuzantul Moliere, gingașul Racine și până la profundul filosof Pascal, pe toți îi găsim, prin fragmente din nemuritoarele lor opere, în această carte.

Superioritatea acestui manual însă, față de altele similare, publicate pentru românii, rezidă în introducerea notelor explicative. În josul fie cărei pagini găsim notițe gramaticale, lingvistice, sinonime și dublete de ale unor cuvinte din texte. S'a neglijat însă partea mitologică și legendară, cu vedita tendință de a fi completată de către profesor, conformându-se astfel manualul în totul programului de învățământ aprobat de ministerul cultelor din România.

Jeanne Finelle. Bucăți alese din autorii francezi din secolul XIX-lea. Pentru usul clasei a V-a. București 1900, 1 vol.

Bucățile adunate în această mică colecție, sunt din floarea literaturii moderne franceze. Prin traducerea, prin studiarea acestor bucăți se câștigă nu numai cunoașterea limbii franțuzești, ci se câștigă totodată o bogăție de idei mari și frumoase, gândite de cele mai luminate capete și expuse în cea mai frumoasă haină.

Sunt descrieri, tablouri, studii istorice, literare și estetice, poezii și prosă de cea mai aleasă.

La sfârșitul volumului sunt și scurte indicațiuni biografice, pentru autorii celebri. Bucățile alese sunt din: Lamartine, Chateaubriand, Victor Hugo, George Sand, Michelet (La Roumaine, etc.), Sainte-Beuve, Renan, H. Taine, A. Caudot, F. Copès, și Sully Prudhomme.

Secula.

Ultime știri.

Războiul anglo-bur.

Johannesburg, 21 Octomvrie. Agenției „Reuter” i se raportează, că o divizie puternică de Englezi a plecat din Johannesburg la Boysen și Klipriverberg, unde se află trupe de Bari bine întărite.

Evenimentele din China.

Pactul anglo-german în chestia Chinei este îndreptat în contra Rusiei. Aceasta o și accentuează pe față mai multe foși din Londra. De pildă ziarul „Evening News”, ce stă foarte aproape de guvernul englez, scrie:

„Dacă Rusia ar vrē să ocupe teritoriul în China, atunci se va găsi față în față cu Englitera și cu Germania.

„Dar nu numai Englezii și Germanii, ci și Francezii sunt în chestia aceasta în contra Rusiei.”

Șoile naționaliste din Paris asemenea spun, că în chestia chineză Franca a rupt-o cu Rusia. E fapt, că între cabinetele din Petersburg și Paris sunt azi mari divergențe de păreri.

Londra, 22 Octomvrie. Se anunță din Tiencin, că mareșalul Waldsee s'a bolnăvit în disenterie.

Hongkong, 20 Octomvrie. Știri chineze spun, că revoluționarii au hotărât să nimicească coloniile mistonariilor și să ucidă și pe Chinezii creștini.

Editor: Aurel Popovici Barcianu. Red. respuns: Ioan Russu Șirianu.

Învitare la abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe al doilea semestru la

„TRIBUNA POPORULUI“

Cu condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, cari sunt cele următoare:

In Monarchie:	
Pe un an	Cor. 20.—
Pe 1/2 an	10.—
Pe 1/4 an	5.—
Pe o lună	2.—

Pentru România și străinătate:

Pe un an . . . . . franci 40.—

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu cor. 4 pe an, având o întindere de 8 pagine, cele 4 pagine adăugate de zi, plus un adaus popular de la pagină.

Domnii abonați sunt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor pentru regulata expedare a foii.

Abonamentele se fac prin mandate postale și anumite pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima lună.

Este în interesul dlor abonați, ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect și legibile. Domnii abonați vechi sunt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fâșiile, în cari li-s'a trimis „Tribuna Poporului“ până acum.

Administrația

„TRIBUNEI POPORULUI“

In atențiunea domnilor învățători români. Aducem la cunoștința domnilor învățători de la școlile populare, că a eșit de sub tipar Geografia comitatului Arad, de învățătorul Damaschin Medre, — ca manual cu mai multe cărți geografice. Intocmit pentru clasele III. IV. ale școlilor populare, și aprobate de Ven. Consistor aradan.

Se poate procura de la Administrațiunea „Tribunei Poporului“ din Arad. Prețul 35 cr. plus 5 cr. porto postal.

Tipografia
„Tribuna Poporului“
arangiata fiind cu material nou
primește spre executare:

Tipărituri de bancă.	Cărți, Broșuri.	Ori-ce tipărituri.
Invitări la nuntă.	Anunțuri funebre, etc.	

Cele mai moderate prețuri!!

Institut de cură,

deschis de dimineața dela 6 ore până la 7 ore seara
(abstrăgând orele dela 9—11 in. am.)

La dispoziția publicului stau următoarele mijloace de lecuire:

Scaldă în lumina electrică:

1. Reumă, podagră, aprindere de nervi (ischias), dureri la coaste și la față, nevralgia, aprinderi de pelița peptului și a foalei, otrăvire cu metal (argint viu, zinc, argint, plumb).

2. Morburi de sânge (cu ajutorul curei de mercuriu și iod), Ingrășarea peste măsură, grăsimea de inimă, aprindere de pelița rinichilor, boala de zahăr (diabet).

3. Anemia, nevrastenia (slăbirea nervilor), nervositatea.

4. Morburi de piele învechite, scrofula, luparea etc.

După felul boalei, scaldă aceasta poate fi urmată de lecuirea cu apă rece, de massagiu sau împachetare. — Intrebuințarea odată costă: 1 fl. 25 cr.; 15 bilete: 15 fl.

Camee pentru inhalatie, după metoda dela Gleichenberg Ems, pentru aprinderi acute și învechite de gât, de plămâni, cum și pentru dilatare de plămâni și astma. — Intrebuințarea odată costă: 75 cr.; 15 bilete: 9 fl.

Cura cu apă-rece. Intrebuințarea odată: 60 c.; 15 bilete 7 fl.

Gimnastica svedeză pentru întărirea reconvașenților cu musculatura slăbită, pentru întărirea băieților și a oamnelor desvotați, cari sufer de morburi de inimă și de strimțarea coșului peptului.

Taxa lunară dela 10 fl. în sus, după cum e felul casului de boală.

Fie care bolnav se bucură de căutarea ce li-o prescrie medicul său propriu, sau după sfatul ce însumi li l' dau. Ori-ce îndeplinire a curei se întreprinde sub veghierea mea personală.

Dr. A. HECHT, 450 86—88

Arad, strada Templom, palatul Minorităților. Telefon: Nr. 270.

A apărut

și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“
următoarele opuri:

	coroana	fleri
1.) „Geografia Comitatului Arad“, pentru clasa a III-a școlilor populare, de Damaschin Medre, învățător; aprobat de Ven. Consistor ilustrată cu cărți geografice — — — — —	„	—70 „
2.) „Amicul Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cauze administrative. Prețul — — — — —	„	1.— „
3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, — — — — —	„	2.— „
4.) „Judecătorile cu jurați“ — de Teodor V. Păcățeanu, — — — — —	„	—80 „
5.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu, — — — — —	„	2.— „
6.) „Principiile politice“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățeanu — — — — —	„	4.— „
7.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov. — — — — —	„	2,50 „
8.) „Războiul pentru neatarnare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului — — — — —	„	1,20 „
Prețul „Coroanei“ — — — — —	„	1,60 „
9.) „Din vremuri apuse“ — de Iudita Secula născ. Truția — — — — —	„	1.— „
10.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, — — — — —	„	1.— „
11.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga. — — — — —	„	3,60 „
12.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. — — — — —	„	1,60 „
13.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț. — — — — —	„	5.— „
14.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul, — — — — —	„	1,50 „
15.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz — — — — —	„	1,20 „
16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățător în Arad. Această liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase, priceșne și un adaus de cântec popular. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.		

La comanda să se mai adauge de fiecare op 10 fleri spese postale.